

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1159
KARAR NO : 2019/535

Tarih : 01.07.2019
Sayı : 4278
SDP : 640

DAVACI : TRAKYA CAM SANAYİİ A.Ş.
VEKİLİ : AV. BAHADIR BALKI
Francalacı Sk. No:28 Arnavutköy Beşiktaş/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MEHMET METE BAŞBUĞ
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No. 9 Bilkent Ankara
Çankaya/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle, 17.497.141,63-TL idari para cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin 14.12.2017 tarihli ve 17-41/641-280 sayılı Rekabet Kurulu kararının; azaltılmış bayilik sisteminin; 2015 yılında Anadolu Cam Sanayi ile imzalanan ve diğer yetkili satıcılar ile de imzalanması öngörülen, ancak Kurum tarafından verilen "Muafiyet Ret" kararı üzerine uygulanmaktan vazgeçilen bayilik sisteminden farklı olduğu, azaltılmış bayilik sistemi özelinde Kurum tarafından bireysel muafiyet analizi gerçekleştirilmediği, Trakya Cam'ın yurt içi yetkili satıcılara münhasır bölge tesis etmesi ve aktif satış kısıtlaması getirmesinin söz konusu olmadığı, bölge dışı satışın yasaklandığını gösteren somut bir delilin bulunmadığı gibi bölge dışı satışların da devam ettiği, gerek bayi yöneticiliği müessesesinin gerekse de panorama programının Trakya Cam tarafından bayilerin aktif satış yasaklarını denetlemek için değil, Trakya Cam ile yurt içi yetkili satıcılar arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi ve stok yönetiminin iyileştirilmesi için kullanıldığı, 2015 yılında Kurum tarafından verilen "Muafiyet Ret" kararındaki varsayımların, 2017 yılındaki pazar koşulları dikkate alınmaksızın doğru kabul edilmesinin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ve peşin ödenen 13.122.856,22-TL idari para cezasının ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Kurum tarafından, Trakya Cam hakkındaki daha önceden verilen "Muafiyet Ret" kararına aykırı davrandığı yönündeki şikayetler üzerine inceleme başlatıldığı, Kurulun önceki muafiyet kararında yetkili bayi sayısının 18'e düşürülmesinin Kanunun 4. maddesini ihlal edeceği sonucuna varılmasına rağmen davacı şirket tarafından 2016 yılında bayi sayısının 18'e düşürüldüğü, her ne kadar, uygulanan yeni bayilik sistemi sözleşmelerinde, bayilere bölge münhasırlığı verilmesine ilişkin herhangi bir hükmün yer almadığı görülse de, yapılan incelemeler neticesinde, uygulamada Trakya Cam'ın müşterilerini bölge bayilerinden cam tedariki konusunda zorladığı, bayilerin bölge dışı satış tutarlarının incelenmesinden, 2016 öncesine göre satışların %1'lere kadar azaldığı, 2016 yılında cam piyasasında toptan cam satış tutarlarında artış olmasına rağmen, bölge dışı satışlardaki ciddi azalmanın pasif satışların Trakya Cam tarafından engellendiğini anlamına geldiği, önceki muafiyet kararında, Trakya Cam'ın bayi yöneticisi atamasının marka içi rekabeti engelleyeceği belirtilerek uygun görülmediği, ancak davacı şirket tarafından azaltılmış bayilik sistemi kapsamında, 'Dipa' adlı firma aracılığıyla bayilere 'bayi yöneticisi'

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1159

KARAR NO : 2019/535

atadığının tespit edildiği, soruşturma kapsamında; düzcam pazarında üretici, bayi ve müşterilerden oluşan 20 civarında teşebbüsten bilgi ve belge istendiği, 61 adet delilin tespit edildiği, gerekli tüm araştırmaların yapılmasından sonra eyleminin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddesinin ihlal ettiğinin tespiti üzerine dava konusu işlemin tesis edildiği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 15. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için önceden belirlenen 31/01/2019 günü mahkeme heyeti idare mahkemesi duruşma salonunda toplandı, davacı şirket vekili Av. Bahadır BALKI'nın ve davalı idare vekili Av. Mehmet Mete BAŞBUĞ'un geldiği görüldü, taraflara usulüne göre söz verilerek duruşmaya son verildi, dava dosyası incelendi gereği görüldü:

Mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak amacı ile düzenlenen 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "**Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar**" başlıklı 4'üncü maddesinde; "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. Bu haller, özellikle şunlardır: a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi, b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü, c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi, d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi, e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması, f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi, Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder. Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmü düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un "**Hakim Durumun Kötüye Kullanılması**" başlıklı 6'ncı maddesinde; "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır. Kötüye kullanma

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1159

KARAR NO : 2019/535

halleri özellikle şunlardır: a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler, b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayırimcılık yapılması, c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi, d) Belirli bir piyasadaki hakimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler, e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması." hükmü, "İdari Para Cezası" başlıklı 16'ncı maddesinde; "(...)Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verilir.(...)" hükmü düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, teşebbüslerin, mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan eylemleri ile, ülkenin bütününde ya da bir bölümünde piyasadaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması yasaklanmaktadır.

Dosyadaki bilgilerden, davacı şirketin Anadolu Cam ile 2015 yılında imzaladığı "Yetkili Bayilik Sözleşmesi" nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinden muaf tutulması istemiyle yapılan 27/08/2015 tarihli başvurunun reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 02/12/2015 tarih ve 15-42/704-258 sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada, Ankara 8. İdare Mahkemesince "sözleşme hükümlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği" gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği, öte yandan; Trakya Cam ile ondokuz bayi arasında imzalanması öngörülen "Yetkili Bayilik Sözleşmesi"ne muafiyet verilmesi talebiyle yapılan 13/10/2017 tarihli başvurunun, Rekabet Kurulunun 21/12/2017 tarihli ve 17-42/670-298 sayılı kararı ile kabulüne karar verildiği görülmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirket hakkında, 2015 yılında Anadolu Cam Sanayi ile imzalanan ve diğer yetkili satıcılar ile de imzalanması ve 2016 yılında yürürlüğe girmesi planlanan bayilik sözleşmesi hakkında verilen "Muafiyet Ret" kararına aykırı davrandığı yönündeki şikayetler üzerine inceleme başlatıldığı, Kurum tarafından yapılan soruşturma kapsamında; düzcamlu pazarda üretici, bayi ve müşterilerden oluşan 20 civarında teşebbüsten bilgi ve belge istendiği, 61 adet delilin tespit edildiği, Kurulunun önceki muhafiyet kararında yetkili bayi sayısının 18'e düşürülmesinin Kanunun 4. maddesini ihlal edeceği sonucuna varılmasına rağmen davacı şirket tarafından 2016 yılında bayi sayısının 18'e düşürüldüğü, her ne kadar, uygulanan yeni bayilik sistemi sözleşmelerinde, bayilere bölge münhasırlığı verilmesine ilişkin herhangi bir hükmün yer almadığı görülse de, uygulamada Trakya Cam'ın müşterilerini bölge bayilerinden cam tedariki konusunda zorladığının tespit edildiği, bayilerin bölge dışı satış tutarlarının incelenmesinden, 2016 öncesine göre satışların %'lere

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1159

KARAR NO : 2019/535

kadar azaldığının görüldüğü, Trakya Cam'ın bayi yöneticisi atamasının marka içi rekabeti engelleyeceği belirtilerek uygun görülmemesine rağmen, davacı şirket tarafından, 'Dipa' adlı firma aracılığıyla bayilere 'bayi yöneticisi' atadığının tespit edildiği, bayi yöneticilerinin satış destek ve tutundurma hizmeti verdikleri ileri sürülmekte ise de, inceleme neticesinde elde edilen bilgilerden, bayilerin ticari sır niteliğinde gizli kalması gereken bilgilerine erişim imkanına sahip oldukları ve bayilerin alması gereken kararlar üzerinde belirleyici konumda olduklarının tespit edildiği, bayilerin ticaret primi alabilmek için, içerisinde müşteri adı ve net tutar gibi bilgilerin de yer aldığı bilgileri Trakya Cam'a raporladığı Şişecam Panorama adlı portalın, Trakya Cam'ın bayilerin satışlarını takip ettiği ilave bir kanal olarak değerlendirilmesi neticesinde; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddesinin ihlal ettiğinden bahisle dava konusu işlemin tesis edilmesi üzerine vâki iddia ve taleplerle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacı şirketin, 2012 ile 2016 yılları arasında düzcam pazarında %64,5 ile %71,3 arasında değişen oranlara pazar payına sahip olduğu ve piyasada hakim konumda yer aldığı, piyasadaki tek yerli üretici rakibinden yaklaşık olarak yedi kat pazar payına sahip olduğu, dolayısıyla markalar arası rekabetin yetersiz olduğu piyasada marka içi rekabetin sağlanmasının pazar ve tüketici açısından kaçınılmaz olduğu, bunun ise, münhasır olarak belirlenen bölgeler arasında pasif satış imkanının verilmesi suretiyle sağlanabileceği, her ne kadar azaltılmış bayilik sisteminde münhasırlığa ilişkin bir hüküm yer almasa da, müşteriler ile yapılan yazışmalar ve e-posta kayıtlarından, müşterilerin ilgi bölge bayisinden ürün almaya zorlanmak suretiyle pasif satışların fiilen yasaklandığı ve bayilerin bölge dışı satışlarının 2016 yılı itibariyle %75'lerden %1'lere düşmesinin bu hususu destekler nitelikte olduğu, e-posta kayıtlarından bayi yöneticilerinin 'satış destek' ve 'tutundurma' hizmetinden öte görev ve yetkilere sahip olduğu göz önünde bulundurulduğunda; Kurul tarafından yapılan inceleme ve araştırmalar neticesinde elde edilen bulgulardan, davacı şirketin 2015 yılında "Muafiyet Ret" kararı verilen yetkili bayilik sistemini; azaltılmış bayilik sistemi adı altında uygulamaya konulduğunun sabit olduğu ve eylemin sübuta erdiği anlaşıldığından, eylemin; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddesinin ihlal ettiği gerekçesiyle 17.497.141,63-TL idari para cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin 14.12.2017 tarihli ve 17-41/641-280 sayılı Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 278,80-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, 2.075,00-TL avukatlık ücretinin ve 5,20-TL vekalet harcının davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra isteği halinde davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren (30) gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere, 29/03/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Üye
TÜRKAY KURUBAŞ
191970

Üye
YUNUS EMRE SARIAVCI
216774

Elektronik imzalı
karardır

T.C.
ANKARA
15. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1159

KARAR NO : 2019/535

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	35,90 TL
Karar Harcı :	35,90 TL
Y.D. Harcı :	59,10 TL
Vekalet Harcı :	5,20 TL
Posta Gideri :	142,70 TL
<hr/>	
TOPLAM :	278,80 TL

